

Fàbriques de la cultura: entre creativitat i instrumentalització

Published by [Interacció](#) [1] on 30/10/2014 - 14:09 | Last modification: 20/03/2026 - 10:48

Una lectura crítica del model de les “fàbriques de cultura” que s’ha estès en les polítiques culturals contemporànies. El text interroga el seu paper com a espais de producció i innovació, posant en dubte si responen a necessitats culturals reals o si operen com a dispositius d’un model econòmic més ampli. Més que oferir respostes, obre un camp de tensió que continua vigent. (n. de l’e., 2026)

L’article qüestiona el paper de les noves institucions culturals com a espais de creació o com a eines al servei de models polítics i econòmics.

L’article proposa una lectura crítica de les anomenades fàbriques de la cultura, enteses com un model institucional que s’ha estès a l’Estat espanyol en el marc d’un paradigma productiu i participatiu d’arrel neoliberal, promogut en part des de les polítiques europees. Carrillo analitza com aquest model ha influït en les estratègies culturals i en la configuració d’espais dedicats a la creació contemporània.

La reflexió posa el focus en la complexitat política de l’art contemporani quan es desenvolupa dins institucions travessades per debats sobre titularitat, formes de gestió i funcions socials, en un context on la cultura és també un factor clau de desenvolupament econòmic. En aquest escenari, les fàbriques de la cultura apareixen com a dispositius ambigus, situats entre la promoció de la creativitat i la instrumentalització.

A partir d’aquí, l’article obre un conjunt de preguntes que tensionen el model. Aquestes institucions activen el potencial cultural de la col·lectivitat o reproduïen un determinat model hegemònic? Responen a demandes socials reals o funcionen com a artefactes simbòlics al servei d’interessos concrets? Contribueixen a la cohesió i la inclusió o operen com a mecanismes de control?

Carrillo no ofereix respostes tancades, sinó que planteja la necessitat de debat i negociació. Al mateix temps, adverteix sobre una tradició recent d’instrumentalització de la cultura i sobre la persistència de dinàmiques institucionals verticals que han condicionat el desplegament de les polítiques culturals a l’Estat espanyol.

Carrillo, J. [Las nuevas fábricas de la cultura: los lugares de la creación y la producción cultural en la España contemporánea](#) [2], dins *Silencio y política. Aproximaciones desde el arte, la filosofía, el psicoanálisis y el procomún*.

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Tags: economia de la cultura

Tags: equipaments culturals

Tags: polítiques culturals

Tags: arts i creació

Tags: sectors culturals i creatius

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2014/fabriques-cultura>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/e140245.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/5396>